

D

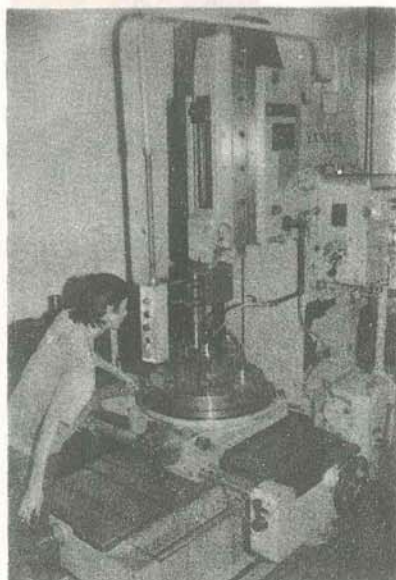
ọc báo Tuổi Trẻ số 133/93 đăng trên trang đầu đề cập tới một vấn đề đáng quan tâm: "Tổng cục Thống kê đề nghị giải thể hoặc chuyển

đối sở hữu 3.266 doanh nghiệp nhà nước".

Theo tôi, đề nghị này không biết Tổng cục thống kê dựa vào định hướng chiến lược nào? Có phải đây là đề nghị nhằm từng bước tư nhân hóa nền kinh tế và thu hẹp dần nền kinh tế quốc doanh? Quy mô của nền kinh tế của chúng ta nên đại qui mô là chính hay trung, tiểu qui mô là chính? Theo tôi; chiến lược phát triển kinh tế của chúng ta là phát triển các thành phần kinh tế nhưng phải củng cố doanh nghiệp nhà nước (DNNN) ở vị trí chủ đạo, chỉ phối cho được nền kinh tế chung. Và với đặc điểm của nền kinh tế nước ta từ sản xuất nhỏ đi lên, nên mô hình phát triển kinh tế đại bộ phận theo qui mô trung và tiểu (vừa và nhỏ) là thích hợp nhất. Quy mô lớn chiếm 1 tỷ lệ vừa phải trong khả năng ta làm có hiệu quả. Các thành phần kinh tế đều theo hướng này. Có như vậy mới lôi cuốn nhiều người dân tham gia làm kinh tế và trên cơ sở đó, mục tiêu dân giàu nước mạnh mới thực hiện được. Bài học kinh nghiệm của Đài Loan trong chiến lược phát triển kinh tế xây dựng xí nghiệp trung và tiểu chiếm 96% nền kinh tế, nền đại công nghiệp chỉ chiếm 4%. Số dư ngoại tệ 90 tỷ mà Đài Loan đạt được phần lớn là 96% xí nghiệp trung và tiểu.

Từ những vấn đề nêu ra ở trên, kết quả điều tra 6.544/7.060 DNNN của Cục Thống kê đến ngày 1.6.93, tôi lại hiểu có phần khác với Tổng cục Thống kê bởi tính đến một thực tế là DNNN đã làm ra 41,6% tổng sản phẩm xã hội và nộp 60,5% tổng thu ngân sách.

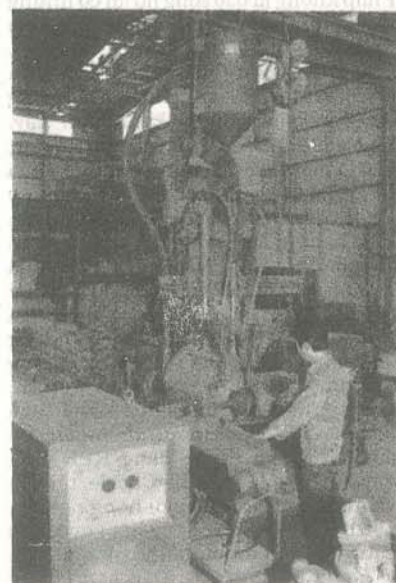
Tổng cục thống kê cũng thừa nhận gần đây sản xuất kinh doanh của khu vực DNNN nhìn chung đang được hồi phục với mức tăng trưởng bình quân 15%/năm (trong khi tốc độ tăng trưởng chung cả nước là 8%). Như vậy, mức độ tăng trưởng này khá cao. Tuy nhiên theo Cục Thống kê do 80% là doanh nghiệp nhỏ và trình độ trang bị lạc hậu, vì vậy mà hiệu quả kinh doanh thấp, và có xu hướng giảm. Theo tôi, nêu lý do hiệu quả thấp do doanh nghiệp nhỏ ở đây là không có cơ sở vì doanh nghiệp nhỏ mà phát triển khối lượng lớn trang bị kỹ thuật hiện đại, làm ăn năng động vẫn tạo nên hiệu quả lớn. Cho nên "nhỏ" không đồng nghĩa với hiệu quả thấp. Tôi chỉ đồng ý với Cục thống kê là đại bộ phận thiết bị lạc hậu là nguyên nhân dẫn đến hiệu quả kinh doanh thấp. Nhưng đó chỉ là nguyên nhân chủ quan, còn nguyên nhân khách quan làm cho DNNN giảm

sút còn do quản lý của ta lỏng lẻo để hàng ngoại nhập lậu tràn lan gây ách tắc cho nền sản xuất và chính sách của ta chưa cởi trói cho DNNN mà còn lắm thứ ràng buộc. Tuy nhiên nếu so sánh tỷ suất lợi nhuận bình quân năm 1992 tính trên vốn sử dụng của các DNNN đạt 4,8%/năm và tính trên doanh thu tiêu thụ đạt 3%/năm (năm 91 là 4,9% và 3,55%). Theo tôi mức giảm sút này so với máy móc 80% lạc hậu và đang bị áp lực cạnh tranh với hàng nhập lậu rất lớn cộng thêm còn nhiều điều trói buộc, trong đó có 23% không có lãi hoặc thua lỗ thì rõ ràng DNNN có tiềm năng và sức đề kháng khá tốt cho nên có bị sút giảm nhưng ở mức thấp và có khả năng khắc phục được để đạt tốc độ phát triển. Từ những phân tích trên tôi có phần không tán thành đề nghị của Tổng Cục Thống kê giải thể hoặc chuyển đổi sở hữu 3.266 DNNN mà theo tôi nên củng cố lại bằng các giải pháp sau đây:

VẤN ĐỀ GIẢI THỂ HOẶC CHUYỂN ĐỔI SỞ HỮU 3266 DOANH NGHIỆP NHÀ NƯỚC

NGUYỄN KIÊN TRUNG

1. Nhà nước cần sớm ban hành Luật đầu tư trong nước. Có chính sách ưu đãi với nền kinh tế trong nước và có chính sách khuyến khích trung và tiểu XN phát triển. Cũng nên ban hành Luật DNNN đáp ứng được yêu cầu củng cố vai trò nòng cốt chủ đạo của DNNN và có nhiều chính sách để cởi trói DNNN.

2. Ngân hàng nhà nước cần có chính sách đầu tư cho các DNNN vay vốn với lãi suất ưu đãi để đổi mới trang thiết bị.

3. Có biện pháp ngăn chặn hàng nhập lậu đang làm điều đứng nền sản xuất của ta.

4. Vận dụng các hình thức tư bản nhà nước, một số DNNN thích hợp chuyển sang cổ phần hóa, mở rộng các hình thức hợp tác liên doanh, không chuyển đổi toàn bộ sở hữu.

Còn nếu có giải thể hoặc chuyển đổi quyền sở hữu là nhằm vào số 23% DNNN kinh doanh không có lãi hoặc thua lỗ, chứ không phải nhằm vào số 3.266 DNNN ♣

PHÁT TRIỂN KINH TẾ 31